

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att exportkostnadsavgiften för råg höjs från 20 penni till 70 penni per kg. Avsikten är att exportkostnadsavgifterna för mjölk, svinkött och övriga spannmålssorter skall förbli oförändrade. Lantbruksproducenternas andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter, vilken avses i lantbruksinkomstlagen (736/89), täcks med exportkostnadsavgifterna.

Det är meningen att den höjda exportkostnadsavgiften för råg skall tillämpas från och med den 1 augusti 1993. Avsikten är att höjningen av exportkostnadsavgiften skall införas genom ett statsrådsbeslut från och med den nämnda tidpunkten.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Exportkostnadsavgiften för vete, råg, korn och havre uppgår från och med den 1 juli 1993 till 20 penni per kg spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte malt.

Förslaget att höja exportkostnadsavgiften för råg baserar sig på marknadssituationen i fråga om spannmål. Den kommande spannmålsskörden uppskattas i detta skede överskrida både de mål som uppställts för innevarande prissättningsår vad gäller odling av brödsäd och konsumtionen.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Höjningen av exportkostnadsavgiften för råg uppskattas öka avkastningen av marknadsföringsavgifterna med ca 30 milj. mk vad gäller innevarande års rågskörd.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Den föreslagna ändringen baserar sig på ett förslag av de parter som förhandlat om lantbruksinkomsten.

4. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är dock att ändringen av exportkostnadsavgiften för råg skall träda i kraft den 1 augusti 1993. Det är meningen att den nya exportkostnadsavgiften för råg skall införas från och med denna tidpunkt genom ett statsrådsbeslut.

5. Lagstiftningsordning

Med tanke på målen i lantbruksinkomstla-

gen är det viktigt att marknadsföringen av lantbruksprodukter fungerar störningsfritt. För trygghet av marknadsföringen stadgas i lagens 14 och 15 §§ om det exportkostnadsansvar för lantbruksprodukter som delas av staten och lantbruksproducenterna. Enligt lagens 16 § 1 mom. uppbärs lantbruksproducenternas andel av exportkostnaderna som marknadsföringsavgifter för lantbruksprodukter och andra avgifter samt som skatter.

Spannmålsmarknaden fungerar så att det nya skördeårets spannmål kommer ut på marknaden från och med den 1 juli, dvs. vid början av det prissättningsår som avses i 2 § lantbruksinkomstlagen. För att säkerställa att spannmålen kommer ut jämnt på marknaden iaktas vid prissättningen av spannmål en prisdifferentiering, enligt vilken spannmålspriset stiger kontinuerligt mot slutet av prissättningsåret.

Enligt senaste uppskattningar kommer spannmålsskörden kvantitativt att bli utomordentlig. På grund av fjolårets goda spannmålsskörd finns det rikligt med spannmål i upplagen. Marknadsföringen av spannmål förutsätter därmed en avsevärd spannmålsexport. Det är därför motiverat att justera de gällande exportkostnadsavgifterna för spannmål. De nya avgifterna bör gälla det spannmål som kommer ut på marknaden av årets skörd. De gällande exportkostnadsavgifterna på 20 penni per kg anses vara tillräckliga för alla andra spannmålssorter utom råg. Årets rågskörd börjar komma ut på marknaden i augusti 1993. Lagen kommer därmed delvis att ha en retroaktiv verkan. Det har dock inte varit möjligt att beräkna spannmålsskörden och behovet att

exportera spannmål tillräckligt noggrant före prissättningsårets början. För en rättvis behandling av jordbrukarna är det också nödvändigt att den höjda exportkostnadsavgiften kan inriktas på den spannmålsskörd som kommer ut på marknaden under hela prissättningsåret.

Lagens retroaktiva verkan blir kortvarig och har en relativt liten betydelse, eftersom rågtröskningen har inletts i början av augusti och de första spannmålspartierna har kommit ut på marknaden efter det.

Enligt 12 § 2 mom. lantbruksinkomstlagen är det möjligt att justera riktpriiset på spannmål retroaktivt i anslutning till förhandlingar om en justering av lantbruksinkomsten. Detta stöder den uppfattningen att alla sådana åtgärder som utöver prisändringarna påverkar producentpriset bör genomföras vid ingången av prissättningsåret, så att de gäller hela den nya skörden.

Enligt lantbruksinkomstlagen förs förhandlingar om de ärenden som påverkar inkomsten av lantbruket mellan staten och lantbruksproducenterna. Propositionen grundar sig på det förhandlingsresultat som uppnåddes den 10 augusti 1993 mellan statsrådet och lantbruksproducenternas centralorganisationer.

Riksdagens grundlagsutskott har i sitt utlåtande av den 27 september 1990 (utlåtande nr 8) konstaterat att lagstiftning om en retroaktiv exportkostnadsavgift för spannmål inte krävde grundlagsordning. På ovan nämnda grunder anser regeringen att lagen skall stiftas i den ordning som avses i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 1 och 3 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90), av dessa lagrum 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (633/93) och 3 mom. sådant det lyder i lag av den 13 november 1992 (1002/92), som följer:

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete, korn och havre är 20 penni och för råg 70 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte malt.

Om det pris som odlaren får för råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits av dock understiger det med exportkostnadsavgiften

minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongdifferentierade riktpriiset på korn, skall avgiften sänkas med ett belopp som motsvarar den understigande summan, dock högst med 70 penni per kilogram.

Denna lag träder i kraft den 1993 och den tillämpas i fråga om exportkostnadsavgiften för råg från och med den 1 augusti 1993.

Helsingfors den 20 augusti 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Lag

om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 1 och 3 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90), av dessa lagrum 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (633/93) och 3 mom. sådant det lyder i lag av den 13 november 1992 (1002/92), som följer:

Gällande lydelse

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete, råg, korn och havre är 20 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte malt.

Exportkostnadsavgiften för vete och råg gäller inte spannmål för vilken upplagrings- och köpeavtal om brödsäd har slutits enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om upplagrings- och köpeavtal angående brödsäd (667/91).

Föreslagen lydelse

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete, korn och havre är 20 penni och för råg 70 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte malt.

Om det pris som odlaren får för råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits dock understiger det med exportkostnadsavgiften minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongdifferenterade riktpriiset på korn, skall avgiften sänkas med ett belopp som motsvarar den understigande summan, dock högst med 70 penni per kilogram.

Denna lag träder i kraft den 1993 och den tillämpas i fråga om exportkostnadsavgiften för råg från och med den 1 augusti 1993.